

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я та Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»

I. Визначення проблеми

Військова агресія російської федерації проти України спричинила виникнення нових викликів. Величезна кількість бойових травм, опіків, порушень психіки та поведінки, пов'язаних із участю в бойових операціях та численними обстрілами цивільного населення, призвели до необхідності постійного навчання та здобуття нових професійних компетентностей працівниками сфери охорони здоров'я. В тому числі й вивчення існуючого міжнародного досвіду, застосування нових методів лікування та медичних виробів.

За участі міжнародних організацій, в тому числі проєктів міжнародної допомоги, значна кількість працівників сфери охорони здоров'я (лікарі різних спеціальностей, фахівці з реабілітації, фахівці з медичною і фармацевтичною освітами) проходять відповідне навчання в закладах охорони здоров'я України та за її межами, передають свої знання колегам по роботі.

Разом з тим, вищезазначені заходи на сьогодні не є заходами безперервного професійного розвитку у значенні, наведеному в Положенні про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 (далі – Положення), оскільки проєкти міжнародної технічної допомоги не можуть бути зареєстровані, як провайдери заходів безперервного професійного розвитку.

В зв'язку з цим, працівники сфери охорони здоров'я змушені проходити додаткове навчання для нарахування визначеної законом кількості балів безперервного професійного розвитку.

Крім того, якщо для лікарів комунальних закладів охорони здоров'я, яких станом на 31 грудня 2022 року за даними Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Центр) в Україні зареєстровано 137549, передбачено відшкодування участі у заходах безперервного професійного розвитку (далі – БПР) за рахунок коштів державного бюджету (Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2023 року № 216), то для інших категорій працівників сфери охорони здоров'я, серед яких станом на 31 грудня 2022 року лише молодших спеціалістів (фахових молодших бакалаврів, молодших бакалаврів, бакалаврів) з медичною освітою 241147 осіб, таке відшкодування не передбачено.

Відповідно до визначень, наведених у пункті 2 Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 153, міжнародна технічна допомога – фінансові та інші ресурси та послуги, що відповідно до міжнародних договорів України надаються партнерами з розвитку на безоплатній та безповоротній основі з метою підтримки України.

Станом на 3 січня 2024 року в Секретаріаті Кабінету Міністрів України зареєстровано 27 проєктів міжнародної технічної допомоги, бенефіціаром в яких є МОЗ. За даними Центру у 2023 році було проведено 138 заходів БПР у сфері громадського здоров'я. На початок 2024 року Центром безоплатно проводиться навчання на 88 онлайн-курсах для працівників сфери охорони здоров'я, створених в рамках реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги або переданих Центру іншими юридичними особами, у тому числі міжнародними організаціями для проведення заходів БПР. На платформі дистанційного навчання Центру зареєстровано більше 161000 користувачів, видано більше 179000 сертифікатів. У межах статутної діяльності Центру, реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги та в рамках співпраці із благодійними фондами, неурядовими та міжнародними організаціями проводяться й інші заходи БПР, такі як тренінги, семінари, майстер-класи тощо. Навчання на всіх зазначених заходах є безкоштовним для учасників. Загальна кількість заходів, що попередньо заплановані на 2024 рік Центром та Центрами контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України становить близько 250 та 150 відповідно.

Отже, реєстрація учасників проєктів міжнародної технічної допомоги, як провайдерів заходів БПР дозволить зробити інформування працівників сфери охорони здоров'я про якісні та безоплатні заходи БПР більш ефективним, що значно зменшить фінансове навантаження на них та державний бюджет.

Зменшенню фінансового навантаження також сприятиме надання можливості Центру організовувати проведення заходів БПР відповідно до визначеного ним регламенту.

Станом на 31 грудня 2022 року за даними Центру в Україні налічується 1246 лікарняних закладів (з них – 96 відомчих), які можуть бути зареєстровані як провайдери заходів БПР.

Реєстрація їх в якості провайдера заходів БПР не дозволить їм в подальшому провадити діяльність, пов'язану з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації (асистивних технологій), що призведе до зменшення доходів цих закладів та збільшення витрат бюджетних коштів на їх реконструкцію, ремонт, переоснащення тощо. А це, в свою чергу, призведе до погіршення якості надання медичної (реабілітаційної) допомоги.

У той же час, згідно з вимогами статті 8 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» кожен громадянин має право на безоплатне отримання у державних та комунальних закладах охорони здоров'я медичної допомоги. Держава гарантує громадянам України та іншим визначеним

законом особам надання необхідних медичних послуг та лікарських засобів за рахунок коштів Державного бюджету України на умовах та в порядку, встановлених законодавством.

Тому, суб'єкти господарювання комунальної та державної форм власності, які є провайдерами заходів БПР, не потребують обмежень в частині залучення у склад засновників або органів управління осіб, які провадять діяльність, пов'язану з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації (асистивних технологій), або в частині перебування у господарських, цивільних, трудових відносинах з особами, які провадять таку діяльність.

Показники існування та масштабу проблеми

Назва показника	Одиниця виміру	Значення	Джерело даних
Кількість працівників сфери охорони здоров'я з медичною освітою, які щорічно проходять навчання на заходах БПР, станом на 31 грудня 2022 року	осіб	378 696	Центр
Суб'єкти господарювання комунальної та державної форм власності	одиниць	1246	Центр
Проекти міжнародної технічної допомоги	одиниць	27	КМУ

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Держава	+	-
Громадяни	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Врегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами та стосуються формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

діючих регуляторних актів, оскільки чинним законодавством порушені питання не врегульовані.

II. Цілі державного регулювання

Обов'язком держави в особі МОЗ є забезпечення формування та реалізації державної політики у сферах розвитку кадрового потенціалу системи охорони здоров'я, вищої медичної, фармацевтичної освіти та науки відповідно до Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90).

Основними цілями державного регулювання відповідно до проєкту акта є:
 забезпечення належного рівня БПР працівників сфери охорони здоров'я;
 розвиток ринку якісних освітніх послуг для працівників сфери охорони здоров'я;
 підвищення якості медичного обслуговування населення.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення ситуації без змін	Зменшення кількості провайдерів заходів БПР, які можуть проводити якісні та безоплатні заходи; додаткові фінансові та часові затрати працівників сфери охорони здоров'я на участь у заходах БПР; додаткові витрати коштів державного бюджету на відшкодування участі лікарів у заходах БПР, проведення реконструкцій, ремонтів, переоснащення закладів охорони здоров'я комунальної та державної форм власності; погіршення якості навчання на заходах БПР та якості надання медичної (реабілітаційної) допомоги.
Альтернатива 2 Внесення змін до Положення про систему безперервного професійного розвитку	Збільшення кількості провайдерів заходів БПР, які можуть проводити якісні та безоплатні заходи; збільшення кількості якісних та безоплатних заходів БПР;

працівників сфери охорони здоров'я	збереження коштів державного бюджету; покращення якості навчання на заходах БПР та якості надання медичної (реабілітаційної) допомоги.
------------------------------------	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні	Надання неякісних освітніх послуг для працівників сфери охорони здоров'я. Втрати кадрового потенціалу охорони здоров'я та неналежна якість медичного обслуговування.
Альтернатива 2	Збільшення кількості надавачів освітніх послуг для працівників сфери охорони здоров'я, зменшення вартості вищезазначених послуг. Зростання кадрового потенціалу сфери охорони здоров'я; підвищення якості медичного обслуговування населення.	Зменшення видатків на відшкодування витрат лікарів на оплату навчання на заходах БПР. Зменшення видатків на реконструкцію, ремонт, переоснащення закладів охорони здоров'я.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні	<i>Для пацієнтів:</i> неналежна якість медичного обслуговування, реабілітаційної допомоги <i>Для працівників сфери охорони здоров'я:</i> великі витрати на заходи БПР;

		неналежний професійний розвиток
Альтернатива 2	Професійний розвиток працівників сфери охорони здоров'я здійснюється належним чином. Медичне обслуговування громадян та реабілітаційна допомога забезпечуються на високому компетентному рівні.	<i>Для пацієнтів:</i> витрати відсутні <i>Для працівників сфери охорони здоров'я:</i> зменшення витрат на заходи БПР

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Оцінка впливу здійснюватиметься відносно таких суб'єктів господарювання:

суб'єкти господарювання, які провадять господарську діяльність з медичної практики (за даними Ліцензійного реєстру МОЗ з медичної практики);

суб'єкти господарювання комунальної та державної форм власності, які можуть бути зареєстрованими як провайдери заходів БПР.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	1246	395	7463	20127	29231
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	4,26 %	1,35 %	25,53 %	68,85 %	100,00 %

Розрахунок витрат суб'єктів господарювання, буде проводитись щодо прямих витрат:

суб'єкти господарювання комунальної та державної форм власності, які можуть бути зареєстрованими як провайдери заходів БПР, на ознайомлення з регулюванням та організацією вимог регулювання;

суб'єктів господарювання (ліцензіати) на ознайомлення з регулюванням.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Для закладів охорони здоров'я (провайдерів заходів БПР): відсутні додаткові кошти на реконструкцію, ремонт, переоснащення. Для ліцензіатів (роботодавців): зменшення кількості якісних заходів БПР, висока вартість цих заходів; навчання з відривом від виробництва відбувається значно частіше.	Для закладів охорони здоров'я (провайдерів заходів БПР) – відсутні. Для ліцензіатів – відсутні.
Альтернатива 2	Для закладів охорони здоров'я (провайдерів заходів БПР): додаткові кошти на реконструкцію, ремонт, переоснащення. Для ліцензіатів (роботодавців): широкий вибір якісних заходів БПР, зменшення вартості цих заходів; навчання з відривом від виробництва відбувається значно рідше; компетентні працівники, пацієнти задоволені якістю медичного обслуговування, наданою реабілітаційною допомогою.	Витрати, пов'язані з необхідністю ознайомлення з новими вимогами регулювання та організацією вимог регулювання. Загальна сума витрат закладів охорони здоров'я (провайдерів заходів БПР) – 13611553,2 гривень. Загальна сума витрат ліцензіатами – 6793638,6 гривень.

Оцінка сумарних витрат за альтернативами

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	---
Альтернатива 2	20405191,8 гривень

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Проблема реєстрації учасників проєктів міжнародної технічної допомоги та суб'єктів господарювання комунальної та державної форм власності провайдерами заходів БПР продовжує існувати; відсутня конкуренція серед провайдерів заходів БПР; низька якість та висока вартість заходів БПР; неналежний професійний розвиток працівників сфери охорони здоров'я
Альтернатива 2	4	Досягаються цілі державного регулювання: збільшення кількості провайдерів заходів БПР, які проводять якісні заходи БПР за низькою ціною та/або безкоштовно; розвиток ринку якісних освітніх послуг, зростання якості медичного обслуговування

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2	Держава: збільшення кількості надавачів освітніх послуг для працівників сфери охорони здоров'я,	Держава: зменшення видатків на відшкодування витрат лікарів на оплату навчання на заходах БПР.	Забезпечується створення сучасної системи безперервного професійного

	зменшення вартості вищезазначених послуг. Зростання кадрового потенціалу сфери охорони здоров'я; підвищення якості медичного обслуговування населення. Громадяни: професійний розвиток працівників сфери охорони здоров'я здійснюється належним чином. Медичне обслуговування громадян та реабілітаційна допомога забезпечуються на високому компетентному рівні. Суб'єкти господарювання: додаткові кошти на реконструкцію, ремонт, переоснащення для закладів охорони здоров'я (провайдерів БПР). Для ліцензіатів (роботодавців): широкий вибір якісних заходів БПР, зменшення вартості цих заходів; навчання з відривом від виробництва	Зменшення видатків на реконструкцію, ремонт, переоснащення закладів охорони здоров'я. Громадяни: зменшення витрат працівників сфери охорони здоров'я на заходи БПР. Суб'єкти господарювання: витрати, пов'язані з необхідністю ознайомлення з новими вимогами регулювання та на організацію виконання вимог регулювання. Загальна сума витрат закладів охорони здоров'я (провайдерів БПР) – 13611553,2 гривень. Загальна сума витрат ліцензіатами – 6793638,6 гривень. Сумарні витрати, гривень: 20405191,8 гривень.	розвитку для працівників сфери охорони здоров'я; проведення якісних заходів БПР, зменшення вартості цих заходів
--	---	--	--

	відбувається значно рідше; компетентні працівники, пацієнти задоволені якістю медичного обслуговування, наданою реабілітаційною допомогою.		
Альтернатива 1	Держава: вигоди відсутні. Громадяни: вигоди відсутні. Суб'єкти господарювання: відсутні додаткові кошти на реконструкцію, ремонт, переоснащення; зменшення кількості якісних заходів БПР, висока вартість цих заходів; навчання з відривом від виробництва відбувається значно частіше.	Держава: надання неякісних освітніх послуг для працівників сфери охорони здоров'я. Втрати кадрового потенціалу охорони здоров'я та неналежна якість медичного обслуговування. Громадяни: неналежна якість медичного обслуговування, реабілітаційної допомоги; великі витрати на заходи БПР; неналежний професійний розвиток. Суб'єкти господарювання: витрати відсутні. Сумарні витрати, гривень: 0.	Незавершеність реформування системи безперервного професійного розвитку в сфері охорони здоров'я; низька якість та висока вартість заходів БПР

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на
----------------	--	--

		дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2	Досягаються цілі державного регулювання.	Ризики зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта відсутні.
Альтернатива 1	Переваги відсутні. Застосування застарілих підходів до підвищення кваліфікації працівників сфери охорони здоров'я.	Ризики зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта відсутні.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Запропоновані механізми регуляторного акта, за допомогою яких можна розв'язати проблему:

Реєстрація учасників проєктів міжнародної технічної допомоги, як провайдерів заходів БПР.

Суб'єкти господарювання комунальної та державної форм власності, які є провайдерами заходів БПР, не потребують обмежень в частині залучення у склад засновників або органів управління осіб, які провадять діяльність, пов'язану з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації (асистивних технологій), або в частині перебування у господарських, цивільних, трудових відносинах з особами, які провадять таку діяльність.

Заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта:

забезпечити інформування працівників у сфері охорони здоров'я, суб'єктів господарювання, провести комунікацію для інформування потенційних провайдерів заходів БПР.

Заходи, які необхідно здійснити ліцензіатам:

ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акту в мережі Інтернет).

Заходи, які необхідно здійснити потенційним провайдерам заходів БПР:

ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акту в мережі Інтернет).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Проведено розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва (додається).

Проведено розрахунок витрат суб'єктів малого (мікро) підприємництва в межах даного аналізу (додається).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Запропонований термін дії акта: безстроково.

Обґрунтування запропонованого терміну дії акта:

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер. Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, які впливають на предмет регулювання цього проєкту регуляторного акта.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Досягнення цілі державного регулювання, задля якого пропонується акт, може бути охарактеризовано наступними кількісними та якісними показниками, значення яких має змінитися за вимірюваний період:

№	Назва показника	Одиниця виміру	Зараз	6 місяців	1 рік	3 роки
1	Розмір надходжень до державного бюджету, пов'язаних з дією акта	гривня	-	0	0	0
2	Розмір надходжень до місцевих бюджетів, пов'язаних з дією акта	гривня	-	0	0	0

3	Розмір надходжень до цільового фонду, пов'язаних з дією акта	гривня	-	0	0	0
4	Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта (потенційні провайдери БПР)	од.	1246	1246	1246	1246
5	Розмір коштів, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта	гривня	-	9953,16	9953,16	9953,16
6	Час, що витратиметься суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта	год.	-	240	240	240
7	Рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта	%	-	100	100	100
8	Мінімальна кількість працівників сфери охорони здоров'я, які щорічно проходять навчання на заходах БПР	осіб	378696	378696	378696	378696

Додатковими вимірюваними показниками результативності регуляторного акта можуть бути:

1. Кількість провайдерів внесених до електронної системи БПР.
2. Кількість заходів БПР, внесених до системи.
3. Кількість проведених заходів БПР.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Строки проведення базового відстеження результативності дії регуляторного акта: відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта. Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься після набрання ним чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники.

Строки проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акта: повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років після набрання ним чинності. За результатами даного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. Періодичне відстеження результативності буде здійснюватися один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності: статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності: статистичні.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення нерегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснювати МОЗ. Відстеження здійснюватиметься протягом усього терміну дії регуляторного акту.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«__»_____ 2024 р.